

Dosarul nr. 3ra-421/2022
2-19039724-01-3ra-14042022

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud: I. Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud: S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

ÎNCHEIERE

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Aliona Miron
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Iurie Grecu,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni privind refuzul accesului la informațiile de interes public, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat,

împotriva deciziei din 13 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost casată integral hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emisă o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La 28 iunie 2019, Iurie Grecu a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru și Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni privind refuzul accesului la informațiile de interes public, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 3 iunie 2019 a depus cererea nr.62, în adresa Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, prin care a solicitat informații de interes public, și anume procesul-verbal al desfășurării concursului la funcția publică manager/director al gimnaziului satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, câți candidați au candidat la funcția respectivă, cu CV-urile și copiile diplomelor de studii a instituțiilor de învățământ absolvite.

În contextul dat, reclamantul a menționat că, răspuns la cererea înaintată a primit la data de 26 iunie 2019, însă îl consideră eronat și incomplet.

Totodată, reclamantul a menționat că, răspunsul i-a fost oferit tardiv, or, acesta urma a fi prezentat până la 24 iunie 2019.

Însă, în opinia reclamantului Primarul satului Ciuciulea și Primăria satului Ciuciulea, r-nul Glodeni cu rea-credință și contrar obligațiilor de serviciu i-au îngrădit dreptul la informații de interes public.

A precizat reclamantul că, prejudiciul moral constă în acțiunile și inacțiunile pârâților, care i-au îngrădit dreptul la informațiile de interes public. Totodată, fiindu-i lezată onoarea și demnitatea în calitate de cetățean al Republicii Moldova, care trebuie să beneficieze de drepturile garantate de Constituția Republicii Moldova și alte legi.

În drept, și-a întemeiat acțiunea pe prevederile art.1 alin. (3), art. 15, 34 alin.(1), art. 53 alin.(1) ale Constituției Republicii Moldova, art.16 alin.(1), art.1398 din Codul civil.

A solicitat reclamantul constatarea recunoașterii dreptului vătămat – dreptul la informație și repararea prejudiciului moral în mod solidar din contul pârâților, în sumă de 9000 de lei.

Prin hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d.27)

La 26 decembrie 2019, Iurie Grecu a depus apel împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se constate recunoașterea dreptului pretins vătămat - dreptul privind accesul la informație și repararea din contul intimaților în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în sumă de 3000 de lei. Iar, la 28 ianuarie 2020, a prezentat motivarea apelului, în care a reiterat pretențiile inițiale și a solicitat admiterea acestora.

Prin decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de Iurie Grecu împotriva hotărârii din 12 decembrie 2019 a Judecătorei Drochia, sediul Central. (f.d. 113)

La 27 octombrie 2020, Iurie Grecu a depus recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, iar la 11 decembrie 2020 a prezentat motivarea recursului solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se constate recunoașterea dreptului pretins vătămat - dreptul privind accesul la informație și repararea din contul intimaților în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în sumă de 4000 de lei.

Prin decizia din 30 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de Iurie Grecu și a fost casată integral decizia din 20 octombrie 2020 a Curții de Apel Bălți, emisă în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, privind refuzul accesului la informațiile de interes public, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată. (f.d.154)

La 4 noiembrie 2021, Grecu Iurie a depus cerere de concretizare a pretențiilor solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să constate nulitatea răspunsului acordat la informația solicitată; să se constate recunoașterea dreptului pretins vătămat – a dreptului garantat privind accesul la informație, prevăzut de art.34 alin.(1) al Constituției Republicii Moldova; să fie obligați intimații să-i furnizeze informația solicitată; să fie obligați intimații de a-i satisface echitabil repararea prejudiciului moral considerabil cauzat în sumă de 3000 de lei.

În drept, și-a întemeiat pretențiile din cerere de concretizare în temeiul art.20 din Constituție și art.206 din Codul administrativ. (f.d.174)

Prin decizia din 13 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost casată integral hotărârea din 12 decembrie 2019 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, și a fost pronunțată o nouă decizie prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, privind refuzul accesului la informațiile de interes public, satisfacția echitabilă și efectivă a reparării prejudiciului moral cauzat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel analizând normele de drept ce guvernează raportul juridic litigios, a conchis că concluziile primei instanței ca fiind greșite, rezultate din aplicarea și interpretarea eronată a legii, motiv din care hotărârea contestată nu poate fi menținută ca legală și întemeiată.

La caz, completul judiciar al instanței de apel a remarcat faptul că informația solicitată la 3 iunie 2019 de către Iurie Grecu de la Primarul satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Ilie Calistru, este cu privire la procesul-verbal al desfășurării concursului la funcția publică manager/director al gimnaziului satului Ciuciulea, raionul Glodeni, câți candidați au candidat la funcția respectivă, cu CV-urile și copiile diplomelor de studii a instituțiilor de învățământ absolvite.

La fel, instanța de apel a stabilit faptul că Primarul satului Ciuciulea, raionul Glodeni – Ilie Calistru, nu era deținător al informației solicitate de Grecu Iurie, însă la 10 iunie 2019 a redirecționat cererea depusă de Iurie Grecu către furnizorul competent de informații - Direcția Învățământ, Tineret și Sport Glodeni, care este funcțională pe lângă Consiliul raional Glodeni.

Cu trimitere la prevederile art. 1, art. 43 alin.(1) lit. a) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din data de 28 decembrie 2006, instanța de apel a conchis că Direcția Învățământ, Tineret și Sport Glodeni este condusă de șef, numit conform legislației de către Consiliul raional. Șeful Direcția Învățământ, Tineret și Sport Glodeni este responsabil de asigurarea calității managementului, în scopul îndeplinirii funcțiilor și atribuțiilor organului central de specialitate, iar în caz de absență temporară motivată, atribuțiile șefului organului local de specialitate sânt exercitate de șeful adjunct sau, după caz, de un alt angajat al organului local de specialitate, desemnat prin ordinul șefului.

La caz, instanța de apel a constatat că cererea lui Iurie Grecu nr.62 din 3 iunie 2019 privind accesul la informație a fost adresată unui exponent al administrației publice locale de nivelul întâi – Primarul satului Ciuciulea, la rândul său, cererea fiind readresată, după competență, unui exponent al administrației publice locale de nivelul al doilea – DÎTS Glodeni din cadrul Consiliului raional Glodeni.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că în urma readresării cererii, competent de a-i examina și expedia lui Iurie Grecu răspuns la informația solicitată prin cererea nr. 62 din 3 iunie 2019 se face furnizorul DÎTS Glodeni.

În speță, instanța de apel a menționat, că nici DÎTS Glodeni, nici Consiliul raional Glodeni nu face parte din cercul de pârâți împotriva cărora Iurie Grecu și-a îndreptat pretențiile, conform cererii de chemare în judecată. La rândul său, instanța de apel, i-a oferit apelantului Iurie Grecu posibilitatea de a-și concretiza pretențiile sale (f.d. 172), însă cerințele ultimului rămând a fi îndreptate împotriva acelorași intimați: Primarului

satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru și Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni. (f.d. 174)

În atare împrejurări, instanța de apel a notat că consiliul raional (chiar și prin intermediul subdiviziunilor sale) nu este nici subordonat și nici responsabil în fața primarului satului, intimații (Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni) sânt absolviți de răspundere în fața apelantului pentru nefurnizarea informației

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat că, la cererea lui Iurie Grecu nr.62 din 3 iunie 2019, Primarul satului Ciuciulea în termenul prevăzut de art. 16 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000, i-a expediat la 26 iunie 2019 răspunsul parvenit de la DITS Glodeni privind lipsa deținerii informației pretinse de Iurie Grecu.

Astfel, ținând cont de soluțiile pe care instanța de contencios administrativ este în drept să le ia în baza unei acțiuni în obligare, prin prisma cerințelor formulate de Iurie Grecu, instanța de apel a conchis asupra netemeinicii acestora, odată ce pe caz, nu s-a constatat un refuz la furnizarea informației care să fi fost admis de Primarul sau Primăria satului Ciuciulea în baza cererii lui Iurie Grecu cu nr. 62 din 3 iunie 2019, întrucât o asemenea informație nu este deținută de primar sau primărie; la rândul său, răspunsul nr. 128 din 26 iunie 2019 prin care Iurie Grecu a fost informat asupra lipsei deținerii informației de către autoritățile publice locale (a satului și a raionului) i-a fost expediat apelantului în termenul prevăzut de art. 16 din Legea nr. 982-XIV din 11 mai 2000, motiv din care cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Grecu împotriva satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru, Primăriei satului Ciuciulea, r-nul Glodeni, privind refuzul accesului la informațiile de interes public a fost respinsă, ca neîntemeiată.

În acest context, instanța de apel a considerat că, în cazul în care nu s-a constatat temeinicia fondului cerințelor înaintate ce ține de obligarea furnizorului de informație la eliberarea către solicitant a informației cerute, prin urmare decade și necesitatea reparării prejudiciului pentru nesoluționarea cererii, cerința de reparare a prejudiciului moral, fiind o cerință subsecventă, la fel urmează a fi respinsă.

La 29 ianuarie 2022, prin intermediul oficiului poștal, recurentul Iurie Grecu, a depus recurs nemotivat, iar, la 16 februarie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți, a depus recurs motivat împotriva deciziei din 13 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului, solicitând casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să se constate recunoașterea dreptului pretins vătămat - dreptul privind accesul la informație, sancționarea intimațiilor conform prevederilor art. 24 al Legii privind accesul la informație nr. 982 din 11 mai 2000 și repararea din contul intimațiilor în mod solidar a prejudiciului moral cauzat în sumă de 4000 de lei.

În motivarea cererii de recurs, recurentul Iurie Grecu, și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanței considerându-le neîntemeiate, deoarece nu s-au expus complet, obiectiv și motivat în privința tuturor pretențiilor.

A indicat că actele judecătorești contestate au fost emise cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural, nefiind elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

La fel, a invocat încălcarea art. 6 CEDO, prin faptul că poziția părților implicate în proces, nu a fost auzită, iar hotărârile adoptate sunt nemotivate. Recurentul a menționat că, analizând starea de fapt și de drept stabilită la examinarea apelului și raportând-o la normele de drept aplicabile cauzei, precum și la jurisprudența CEDO, a constatat că instanța de apel nu a cuprins întregul spectru de măsuri procesuale necesare examinării complete și multilaterale a cauzei, efectuând verificarea selectivă, superficială, incompletă.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la 13 ianuarie 2022, în ședință publică. (f.d.187)

Totodată, din actele dosarului se atestă că dispozitivul deciziei din 13 ianuarie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost notificată lui Iurie Grecu prin intermediul oficiului poștal la 21 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.198)

Decizia motivată a Curții de Apel Bălți din 13 ianuarie 2022 a fost notificată lui Iurie Grecu prin intermediul oficiului poștal la 28 martie 2022, fapt confirmat avizul de recepție anexat la materialele cauzei. (f.d.205)

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul nemotivat, cât și motivarea recursului în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 10 mai 2022, Curtea Supremă de Justiție, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, a expedit în adresa Primarului satului Ciuciulea, raionul Glodeni - Ilie Calistru și Primăriei satului Ciuciulea, raionul Glodeni, copia cererii de recurs depusă de Iurie Grecu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d.208), însă, până la data examinării admisibilității recursului ultimii n-au făcut uz de dreptul procedural respectiv și nu au depus referința.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Iurie Grecu inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din Codul

administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut

cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Iurie Grecu.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Iurie Grecu se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Aliona Miron

Iurie Bejenaru